

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — ill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

REDAKTOR:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ
SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Kombinációk.

— március 21.

Hazajött magyar székvárosába a király és alig pihente ki az utazás fáradalmait, már hozzá is fogott uralkodói nehéz munkájához. Tegnap reggel kilenczkor már meg volt az első audiencia a budavári palotában, Tisza István gróf állt félóra hosszat a király előtt, aki déli egy órára Andrássy Gyula grófot hívatta magához. A helyzet úgy fest, hogy csakugyan itt a tizenkettedik óra, a döntés pillanatának sulya lebeg felettünk, érezzük a feszültséget, amely belőle kisugárzik s a lelkek és elmék izgalmát iokozza. A találgatások méhét roppant termővé teszi a nagy pillanatnak erősen hirdetett közelsége, tervek, hírek, kombinációk roppant szaporasággal támadnak és a bizonytalanság talánsoha elevenebb nem volt, mint most, amikor bizonyosságra számítunk.

A hányzor nehéz időkben a király hazajött Budapestre, hogy a válságot itthon oldja meg, hazakerkezése mindig nagy megnyugtató hatással volt a lelkekre. Mert Ferencz Józsefben a magyar nemzet őszintén bizik, öreg királyát igaz szívvvel szereti. És évtizedek

során szinte történelmi erejű lett benne a hit, hogyha közte és az uralkodó között valamely kérdésben nincs teljes harmónia, ennek csak a távolság lehet az oka, amely közük férközött. Jőjjön csak haza a király, szólhassunk vele itthon, a helyzet egyszerre megváltozik, kiderül és minden jóra fordul. A fényes udvari élet pompája, vonzóereje és haszna után való vágnál ez az érzés talán még durább forrása annak a nemzetkivánságnak, hogy a budavári palota lakatlan ne legyen, a magyar király használja otthonának úgy, mint az osztrák császár a bécsi Burgot.

Most is nehéz szívvvel és érthető türelmetlenséggel vártuk haza a királyt. A hír, hogy jön, megmozgatja a lelkeket és tegnap este ime, nagy tömeg ember sietett ki az állomásra, hogy lelke érzésével töltse meg a levegőt, amely érkező királyát körülveszi és arca vonásából olvasson magának reményt és bizalmat.

Olyan időt élünk most, amely a maga titkát féltékenyen őrizi és sehogy se akarja elárulni, micsoda és milyen az, amit tartogat.

A királyt hozó udvari vonat

podgyásos kocsiiból egyelőre csak találgatásokat szedtek le a várakozók számára. De ilyen podgyászt azután bőven, a hír szárnya alig győzi emelni. Bizonyos, hogy a fele se onnan való, ahonnan állítólag hozzák őket. A nagy várakozás látása megmozgatja a — fantáziát is, az emberek szívesen kombinálnak abban a becsületes reménykedésben — hátha be is válik!

De a sok kombinációból bizonyos határozottsággal válik ki az az erősítés, hogy a király határozott, kész tervvel jött Budapestre és azzal a végleges akarrattal, hogy az erősen kiélesedett válságot ennek a tervnek alapján fogja megoldani. Hogy a királynak csakugyan van ilyen terve, az a körülményekből ítélve nem valószínű, sőt inkább valószínű; de az meg bizonyos, hogy ez a tervidőig még nem lehet a nyilvánosságé. Nagyon természetes, hogy az uralkodó első sorban azokkal fogja közölni, akiknek hajlandóságára és munkájára e programm keresztülvitelére számít. Addig tehát, a míg ez meg nem történt, amint hogy e pillanatig még nem történet meg, minden kombináció csak — kombináció. Lehet, hogy

Az álom.

Norvégből fordította: **Báthori Ferencz**.

Ejféltájban felébredtem borzasztó álmomból, iszonyu volt, amiket éreztem s homlokomról hideg verejték kezdett osorogni.

De hát álom volt ez?

Jobb kezemmel letöröltem homlokomat, melyről nagy cseppekben folyt le a verejték s azután visszagondoltam a szörnyű álomra.

Azt álmodtam, mintha idegen városban járkáltam volna s aztán bementem egy különös alaku, roppant magas házba. A ház első része üres volt és sötét, mintha feketével lett volna bevonva és mint az olyan házakban szokás, hol a halott már a koporsóban fekszik. Igen, egy koporsót láttam magam előtt! A fedelet felemelték róla épen úgy, mint mikor a halottat szokták beletenni. A koporsó végén egy alak állt, egy fiatal ember, hajónak öltözve. Sapkáját

megemelte előttem s tisztellettudóan intett a kezével, hogy feküdjem bele a nyílt koporsóba. Ellenmondás nélkül feküdtem bele a koporsóba s erre zajjal lecsapódott a koporsó fedél. Ekkor felsikoltva, felrettentem borzasztó álmomból.

Felrettenve szívem erősen vert, lélekzetem nagyon meglassudott, agyamban pedig nagy fájdalmat éreztem.

Szinte nevetnem kellett magamon, hogy ilyen álmotól meg tudtam ijedni! Aztán lefeküdtem megint az ágyamba, de nem tudtam igen soká elaludni. Rémképek vonultak el szemem előtt: az egyik hajlongott, a másik nevetett, a harmadik pedig fenyegetve s kiabálva futott el előttem. Végre mégis el tudtam aludni, de egyszerre megint felrettentett az előbbi álom. Ugyanazt a házat, ugyanazt a koporsót s ugyanazt a fiatal embert látom magam előtt, aki tisztellettudóan vette le sapkáját s barátságosan intett a kezével, hogy feküdjem bele a nyílt koporsóba. Mikor belefeküdtem a koporsóba,

ismét zajjal csapódott le a koporsófedél. Erre sikoltva rettentem fel megint borzasztó álmomból.

Felébredve, egész testem remegett a félelemtől s tagjaimon roppant nehézség vett erőt. Erre ismét lefekszem ágyamba s mig nyugtalanul hanykolódom ide-oda, egyszer csak ébren is látom a fiatal embert, a nagy házat, meg a nyílt koporsót. De e pillanatban csöngetés hallatszik. Vajjon mit jelent e korai csöngetés? Egy sürgöny, mely így szól:

„Az első vonattal indulj! Okvetlenül beszélnem kell veled. Bizton hiszem, hogy jössz.

Feodor, Bristol szálló.”

E sürgöny a városból érkezett, amely csak egy pár mértföldnyire volt. És mikor Feodor szokott sürgönyözni, az mindig valami fontos ügyben történt.

Igy tehát még az nap el kellett utaz-

Tavaszi czipő különlegességek érkeztek

NICHELSTÄDTER UTÓDA Mandol Lipót

Piacz-utca 40.

első debreczeni czipő raktárába

Ries cukrászda mellett.

helyes kombináció, de lehet, hogy nem helyes kombináció.

Az alkotmányos és logikus fölfogás az, hogy az uralkodó programja nem lehet más, mint a nemzet programja. Ami a két akarat azonossá válásáig történik, az lehet homályos, de világos, hogy a végső eredménynek ennek kell lennie.

Osztrák szemérmertlenség.

— márc. 21.

Az osztrák generálisok közjogi tudatlansága egyenesen kétségbeesítő. De talán még kétségbeesítőbb az a gőgös szemérmertlenség, ahogy ezt a butaságot világossá kiabálják. Schönauich tábornagy ur alig foglalt helyet az osztrák Landwehrministeriumban, már nyilatkozott egy bécsi újságíró előtt és nyilatkozata felháborítóan botrányos.

Azt mondta többek közt a Landwehr-miniszter ur, hogy a hadsereg vezényleti nyelvében abszolúte nem történhetik változás, mert a magyar vezényszó megadása után „minden nemzetiség követelné a maga nyelvét.” Meddig tart még ez a gyalázatos állapot, hogy a magyar államot alkotó, a magyar állam fenségét képviselő politikai nemzetet osztrák katonaiskolákból kikerült ostoba tábornokok egy rangba helyezik a tót, oláh és szerb telepesek utódaival? Meddig akarják még ignorálni, hogy Magyarország egységes állam és ennek az egységes államnak csak egy szuverén nyelve van: a magyar?

Meddig nem tudják még, hogy a Magyarországon lakó nemzetiségek polgárai a magyar államnak, akikre kötelező minden törvény, amit az állam alkot, akiknek kötelességük elfogadni a magyar vezényszót a hadseregben, mielőtt ez törvényté válik, éppen úgy, mint ahogy elfogadták a magyar állam nyelvét az egyetemen, a törvényhozásban, a kormányon, a közoktatásban, az igazságszolgáltatás szerveiben, az állami funkciók minden ágában?

nom. De hát az az álom?! S az idegen város? Hát hogy ha a halál ott fog majd meglepni? Vajon nem figyelmeztetés volt ez az álom? Ilyen gondolatok gyötörték most folyton, de mégis feltettem magamban, hogy megyek. Megnézem órámat s éppen 6 óra volt. Az első vonat egy óra múlva indul és ez elég idő, hogy elkészülhessek. Felöltöztem gyorsan, de mikor már éppen indulni akartam, különös félelem szállott meg egyszerre. Elindultam mégis, s mielőtt megváltottam a jegyemet, tüstént beültem egy vasuti kupéba. Egész uton úgy éreztem most magamat, mint aki valami bajnak néz elébe. De az egész uton nem történt semmi baj, s szerencsésen eljutottunk egész a városba.

— Bristol szállól! — mondtam a kocsisnak, miután felültem kocsijába.

— Hol lakik R. Feodor ur? — kérdezem a Bristol portástól, magunkra maradván.

— Harmadik emelet, balra 180-ik szám.

Ekkor a lépcső felé kezdek indulni, de egyszerre megáll a vér ereimben a homlokomon hideg verejtékek folynak. Hirtelen a falhoz kellett támaszkodnom, mert különben talán el is estem volna. Előttém állt a fiatal ember, a kit az éjjeli álmomban láttam, még pedig most élő alakjában. Ugyanaz a hajós ruha most is rajta, melyet álmomban láttam az éjjel s ugyanazon illő tekintettel emelte meg most is a sapkáját s intett, hogy lépjek be az elevatorba.

— Na—nagyon köszönöm, nem akarok! — mondtam dadogva és nagy erőfeszítés-

Ilyen gyalázatos ürügyekkel többé ne álljanak előnk, hogy a magyar vezényszóra való jogunktól elússzenek. Schönauich ur egyéb kijelentései gyönyörűen kvadrálnak a föntebbi nagy mondással: a magyar tisztek áthelyezésében nem lesz sok örömünk, a katonai büntetőreformban nem lesz magyar bírások, a nevelőintézetekben marad minden a régivel, zászló és jelvény dolgában lehet némi eltérés, de csak a közösség keretében, — és a magyar honvédség külön tűzerezeit nem kap.

Tehát visszazivás minden vonalon! De hogy ez a rückwertkonzentrierung sikerülni fog-e, az nem bizonyos. Ahhoz a föltámadt nemzeti akaratnak is szava lesz április negyediké után.

Tavaszi első napján.

— március 21.

Tavaszi van. Napsugaras, mosolygó tavasz. A zord, szürke tél után itt van az életet adó, szívet felújító, vidám tavasz. Az ibolya már kidugta édes, szép, illatos fejét. A gyöngyvirág is bontogatja már fehér, piczi kelyhét. Idestova a dalos madár is visszajön hozzánk.

Március 21-ike van. A tavasz első napja. Tegnap volt a tél legutolsó napja. Nekünk, magyaroknak szomorú évforduló. Edes jó atyánk, dicső kormányzónk, nagy Kossuth Lajos halálának évfordulója.

Immár tegnap tizenegy eszjendeje mult annak, hogy gyászt öltött Magyarország és sirt ez a nemzet, mint az árván maradt gyermek; gyászt öltött minden magyar és a mélységes bánat könnye ült minden szemben.

Tavaszi volt ebben az országban ma tizenegy éve is, de a tavaszi szellő gyászlombokat lengetett szomorúan és a tavaszi napsugár a szívek mélyéről fakadt könnyek gyémántjain tört meg.

Azt hittük akkor, hogy sohasem lesz tavaszi. Ugy éreztük, hogy az ő halálával bealkonyodott, úgy éreztük, hogy ennek a gyászoló országnak nem lesz tavasza soha. A mérhetetlen, nagy veszteséggel csüggedés szállott a szívekre.

sel igyekeztem palástolni erőtlenségemet. Lassan emelkedett felfelé most mellettem az elevator, melyben egy idősebb, fekete ruhás asszony ült, a fiatal ember pedig a felhúzó kötéltre fogódzkodva állott.

Igazán nevetnem kellett nagy gyáva-ságomon! Mennyi időt fáradtságot megkíméltem volna, ha én is nem a hosszú lépcsőkön, hanem az eleváton mentem volna fel.

De egyszerre sikoltás hallatszik s egy másodperc múlva az elevator borzasztó zajjal és gyorsasággal esik le mellettem, melytől megrendült a egész ház alapja. E pillanatban kívül a tömeg zaja hallik s kiabálva futkosnak az utcán ide-oda.

— Az istenért, ugyan mi történt ott?! A kötél szakadt el s az elevator darabokra törve, az asszony és a fiatal ember pedig szétzuzott testtel fekszik a földön. Ekkor a lépcső oldalához támaszkodtam, de sem egy szót szólni, sem pedig mozdulni nem voltam már képes. Csak most értettem meg éjjeli álmomat és hogyha álmomban nem láttam volna azt a fiatal embert, aki többször intett, hogy feküdjem bele a nyílt koporsóba, most én is ott feküdném közöttök szétzuzott testemmel.

Csak ezt akartam elmondani álmomról, most hogy ismét visszagondoltam rá és az eset óta nem mertem volna én többé kételkedni talán még az olyan dolgokban sem, melyeket azelőtt soha el nem hittem.

Amde az ő halála nem a tavasz elmulása volt. A március 20-ika a tél legutolsó napja. Az ő sirjából a tavasz remek szép virágokat fakasztott. Azok a szentséges eszmék magasztos ideák, melyek lelkében éltek, melyekért vele harcolt a nemzet s melyekért ő is idegenben halt meg, kikelték a tavaszi napsugár melegétől a szent sírből és gyönyörűséges, szent virágokat termettek.

Tavaszi jött ránk, mert nagy lelke, óriási szelleme itt él közöttünk és abból merítjük lelkesedésünket, rajongásunkat, szabadságszeretetünket. Az ő emléke adott erőt, bátortást abban a nagy, nagy küzdelemben, melyet nemzeti önállóságunkért vívunk.

Tizenegy esztendő sok lelkesedése érlelte, melengette, építette azt a szent virágot, mely dicső halottunk sírján kikelt. Tizenegy év után magot hozott a szép virág, testté formálódott az idea.

A hosszú, nagy küzdelem diadala elérkezett. A nemzeti önállóság hatalmas eszméje megvalósulni előtt áll. A három százados eselszövés, rosszakarat, intrika belefutad undok büneinek tengerébe. Most már hiába minden ellenállás, minden eselszövés, mert megdicsőült, nagy kormányzónk lelke talpra állította ezt a nemzetet. Es e nemzet most már ellenállhatatlan erővel küzd utolsó lehelletéig hazánk önállóságáért, nemzetünk boldogságáért.

Tavaszi van. Napsugaras, mosolygó szép tavaszi. A zord tél után itt van az életet adó, vidám tavaszi. Az enyhe szellő vígan viszi az ég felé a Kossuth nótá édes dallamát. Oh, hányszor hullott köny a szemünkből, mikor ez a szent dallam zendült fel áhitattal ajkainkon!

Most már tavaszi van és a lelkekbe is a tavaszi költözött. Most már pirkad a hajnal és nemsokára teljes fényében, minden melegével néz le hazánk egéről a szabadság napja, mely nem áldozik le soha, soha.

(K. L.)

Márkus Lili hangversenye.

március 21.

Vasárnap este a Zenede hangversenytermében összegyűlt Debreczen kis száma, de lelkes, zenekedvelő közönsége, hogy egy bájos, nagytehetségű művésznő játékában gyönyörködhessek.

Márkus Lili kisasszony igazi művésztelenség. Játékában a fölfogás, kidolgozás és előadás teljes harmonitja érvényesül. Technikája sima, egyenletes; ujjrakása, bilentese, futamai, trillái tökéletesek. Nagy-növű mesterétől, Sauer Emiltől sokat tanult, különösen a meglepő dinamikai árnyalásokat illetően. Zúgó, zengő fortissimói, légy, suttogó pianói és lehelletszerű pianissimói még jobban érvényre emelik technikailag befejezett előadását.

Műsora változatos volt, összeállítás nagy műgonddal történt. Első része Chopinnek volt szentelve. Az elsőnek adott Liszt szám csak kiemelte az utána következők sajátosságait. A II-ik rész Grünfeld, Raff, Schubert és Sauer zeneszámaiból volt csinosan összeállítva. A művésznő sokoldalúságát dicséri, hogy ennek a zenei mozaiknak minden részét jellegzetesen tudta előadni. Az utolsó részben Liszt két száma között saját szerzeményét is bemutatta s mint zeneszerző is babérokat aratott. Márkus Lili kisasszony meg lehet elégedve debreczeni sikereivel.

A babérkoszorú és csokrokon kívül az a hallatlan elismerés is érte, hogy a mi rövid lélegzetű közönségünk még az utolsó szám után is ott maradt és zajos tapsal nyilvánította meglepedését.

A művésznő ezt a kitüntetést Liszt „Gnomen reigen” című művének brilláns

előadásával hálálta meg. Reméljük, hogy a jövő szezonban újra beszámolhatunk sikereiről.

EGYHAZ ÉS ISKOLA.

A református zsinat. Az ügyvédi kamarában folyó választásokra való tekintettel tegnap a Magyar Mérnök és Építészegylet helyiségeiben folytatta tanácskozásait a református zsinat. Az ülésen, mint világi elnök, Bánffy Dezső báró elnökölt, míg az egyházi elnökséget a gyengélkedő Kun Bartalan püspök helyett ezuttal Antal Gábor püspök vitte. Miután Radácsy György felolvasta a szombati ülésről szóló jegyzőkönyvet, az igazolóbizottság jelentette, hogy Nagy Dezső dr. igazolólevelét rendben találta. Az elnök jelentette ezután, hogy Kálmán Gyula a zsinatnak ebben az ülésszakában többé részt nem vehet, s helyette Somogyi Kálmán póttag lesz behívandó. Ugyancsak bemutatta a Bethlen Gábor-Kör meghívóját, amely az e hó 21-én tartandó szeretevendégségre szól. — A beérkezett kérvényeket az illetékes bizottságokhoz utasították.

Rátértek ezután a törvénytervezet folytatolagos tárgyalására. Következett az egyházi törvénykezésre vonatkozó rész, amelynek Nagy Dezső dr. az előadója.

Nagy Dezső dr. előbocsátja, hogy a törvénykezési részt a konvent határozott utasítása folytán kellett átdolgozni. Az előző zsinatban erre vonatkozólag lefektetett alapelvek megmaradtak, csupán a bírósági eljárás egyöntetűségére nézve történtek változtatások. Az előadó felismeri a tervezetben foglalt új rendelkezéseket, amelyek legnagyobb részét az egyházi fegyelmi bíróság eljárásának módjaira és fegyelmi büntetésekre vonatkoznak. A konventi bizottság arra törekedett, hogy ezt a részt könnyen érthető nyelven, áttekinthető modorban fogalmazza meg. Ajánlja a tervezetnek ezt a részét elfogadásra.

Váró Ferenc szólalt fel elsőnek és elismerte, hogy a tervezetnek ez a része a legkerekdedebb, s a legnagyobb állandóságra való tekintettel több zsinati tag nevében indítványozza, hogy ezt a részt, különválasztván a tervezet többi részeitől, önálló számozással lássák el, hogy az egyes szakaszokra való hivatkozás könnyebben történhessen.

Domy Lajos ezt az indítványt nem pártolja. A törvénykezési részt különben általánosságban elfogadja.

Kiss Albert, Mezey Albert és Molnár Béla felszólalása után a zsinat a törvénykezési részt általánosságban elfogadta, Váró Ferenc indítványát azonban mellőzte.

Következett a részletekben való tárgyalás.

A 309. §. így szól: „Az egyház bírói hatalma kiterjed az egyházi közigazgatási vitás ügyek és az egyházi fegyelmi esetek elintézésére”.

A szakaszt vita nélkül elfogadták.

A 310. §. azt mondja, hogy a törvény által megszabott hatás- és illetékességi körben mindkét nemű ügyekben ugyanazok az egyházi alsóbb- és felsőbbfokú bíróságok járnak el.

Elfogadtatik.

A 311. §. felsorolja az egyházi bíróságokat. Ehhez a ponthoz K. Nagy Sándor szólalt fel, aki pótlást ajánl a szakaszhoz. A zsinat Miklós Odön felszólalása után K. Nagy Sándor javaslatát mellőzte.

A 312. §. kimondja, hogy az egyházközségi bíraskodást a 2000 lelket nem számláló egyházközségekben maga a presbitérium gyakorolja.

Pokoly József 2000 lélek helyett 1500 lélekben kívánja megállapítani a presbitérium bíraskodásának feltételét.

A zsinat az eredeti szövegezést fogadta el.

A 313. §. az egyházközségi bíróság választásának módját határozza meg. Elfogadták.

A 314. §. a bírák megválasztásáról szóló jelentéstételről rendelkezik. A zsinat hozzájárult.

A 315. §. felsorolja azokat a fegyelmi ügyeket, amelyek az egyházközségi bíróság hatáskörébe tartoznak. Módosításokat ajánlottak: Padrah Sándor, Molnár Béla, Fejes István és Sebess Dénes; ez utóbbi különösen radikális módosítást ajánl, amennyiben az egyházközségi bíraskodást nem kizárólag fegyelmi ügyekre kívánja szorítani, hanem közigazgatási ügyekre is kiterjeszteni.

A zsinat Degenfeld József gróf, Buza János és az előadó felszólalása után Fejes István és Buza János lényegbe nem változó módosításait elfogadta, a többi javaslatot mellőzte.

A tanácskozás folyik.

Elhalt lelkészek. Bernáth Lajos tenkei (Nagyszalontai egyházmegye) ev. ref. lelkész, aki a legutóbbi czykluson országgyűlési képviselő is volt, meghalt 51 éves korában. Mint diák, mindig első eminens volt, társai között s a főiskolai énekkarnak egyik legkiválóbb kántus praesese és kiváló egyházi szónok is volt.

Szeremley Gyula, tiszaföldvári segédlelkész is elhunyt hirtelen, váratlanul 24 éves korában. Az elhunyt fiatal Timotheus Szeremley József néhai hajduböszörményi pap és esperes fia, Szeremley Sámuel hm.-vásárhelyi pap unokaöccse, Szeremley Barnakisuzsácsi főgymn. igazg. és Szeremley B., depr. főgimnáziumi tanárnak testvére volt. Csak most került az életbe a fiatal, tehetséges és szorgalmas ifju lelkész, még a múlt évben esküdtfelügyelő volt a főiskolában s mint ilyen a főtiszt. püspök urnak is káplánya volt, kit a debreczeni közönség is a templomi szószékről jólismert és szeretett. Élete tavaszán ragadta el a halál az élők közül az ifju s oly szép ünnepekre jogosított lelkészt, kit — mint fiatal barátai — a debreczeni akadémiai ifjuság is gyászol. Legyen nyugalomuk csendes.

A Szabad Iskola köszönete.

márczius 21.

A Szabad Iskola idej felendülésében nagy része van annak a lelkes támogatásnak, melylyel ez az ifju intézmény a társadalom több rétegében találkozott. A sikert az is előidézte, hogy az idén tágas és kényelmes előadó-terekben folyhatott az előadás. A népies előadások befejeztével a vezetőség a következő köszönő levelet intézte *Kiss Albert*hez, a ref. iskolaszék elnökéhez:

Nagytiszteletű Uram!

Tegnap befejeztük a Szabad Iskolában vasárnap délutáni népies előadásainkat. Jóleső örömmel és benső megelégedéssel állapítjuk meg, hogy kitűzött célunkat sikerült megközelítenünk. A népnek ép abból a tömegéből került legtöbb hallgatónk, ahová a tudás, az emberi haladás eszméi vajmi szűken jutnak el. Azok a szegény, törekvő emberek keresték fel tantermeinket, akik számára az iskolázás ideje, a betűk megismerésével mindjárt beveződött.

Ezekre a tanulni vágyó emberekre nézve nagy áldás a Szabad Iskola s amikor Önnek, Nagytiszteletű Uram, a nekünk átadott helyiséget ezennel rendelkezésére visszabocsátjuk, támogatásáért hálásan köszönetet mondunk

s kérjük, hogy jóindulatát a jövőben is terjessze ki ránk és kulturális törekvésünkre.

Kész szolgáló

Debreczenben, 1905 márczius 13.

Dr. Kenézy Gyula elnök,

Balkányi Kálmán jegyző.

Hasonló tartalmu levél ment dr. Ozory Istvánhoz, a főiskola igazgatójához, Rásó Gyula alispánhoz és Fazekas Sándor főreáliskolai igazgatóhoz.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Kedden „A boszorkány,” dráma. („C” bérlet.)

Szerdán „A drótostót,” operett. („A” bérlet.)

Csütörtökön „Arany patkó,” vígjáték („B” bérlet.)

Pénteken „Gábor diák,” ujdonság. („A” bérlet.)

Szombaton „A szökött katona,” népszínmű. („C” bérlet.)

Vasárnap d. u. „A szókimondó szeszonyosság,” színmű; este „János vitéz,” daljáték. (bérletszünetben.)

Troilus és Kresszida.

— Dráma. Irta: Shakspeare. —

A debreczeni színház vezetősége a komolyabb műfajok előadását is megkísérelte. A drámai személyzet hónapok óta pihen, a közönség is vágyott kis változatosság után. A változatosság meg is volt. Sardou Boszorkány-ja fényesen sikerült, Shakspeare Troilus és Kresszidája az előadás miatt nagyot bukott.

Makó Lajost ideálismusa ösztönözte a klasszikus darab előadására. Elismerés és dicséretet érdemel az ő nemes törekvése, becsvágya, de nem rajta mult, hogy mindaz, amit ő jóakarattal meg akart valósítani, nem sikerült.

Még a közönség is érdeklődéssel várta a klasszikus mű előadását, megtöltötte a nézőteret, de oly keserű csalódással távozott, hogy őszintén szólva, jó időre elvették kedvét a klasszikus előadásoktól.

Egy Shakspeare alkotást előadni nem közönséges dolog. Hosszas tanulmányt, sok próbát igényel egy ilyen darab, különösen pedig akkor, mikor épen a nagy brit óriás egyik legnagyobb remekéről van szó, amely még a legkiválóbb színészeket is próbára teszi.

A tegnapi előadás nem annyira klasszikus, mint inkább komikus volt. Már az maga kizárja, hogy egy klasszikus előadás sikert érjen el, ha a szereplők nem tanulják meg szerepeiket. Sajnos, ezt tegnap szomoruan tapasztaltuk.

A szereplők — alig egy-kettő kivételével — nem tudták szerepüket. Ez pedig a legelemibb dolog, amit méltán elvárhatunk az előadó színészektől.

Ettől eltekintve legtöbbször helytelenül fogták fel, értelmezték szerepeiket, úgy, hogy valóságban komikussá váltak és mikor megszólaltak, a közönség mosolygott és bosszankodott.

Ne csodálkozzunk, hogy Troilus és Kresszida nagyot bukott, olyan gyarló előadás után, mely inkább hasonlított operett, mint drámai előadáshoz. Csak sajná ni tudjuk, hogy Makó törekvéseit így teszik semmivé épen azok, kiknek első sorban kötelességük lenne azt elősegíteni.

A társulatban vagy nincs meg az akarat, vagy a tudás, de annyi bizonyos, hogy

a debreczeni közönséget jó időre kiábrándították a klasszikus darabokból.

A sok sok szereplő közül alig néhányat említettünk csak fel, kikre a fentebb elmondottak nem vonatkoznak.

Hahnel Aranka, Faragó és Jeszenszkyné, ezek a kivételek, kik mellett, hogy szerepeiket is megtanultak, azt is tudták mit és hogyan kell játszaniok.

Kréner a cizikus alakból komikust mutatott be; Palágyi szerepét meg sem tanulta, amit különben az utóbbi időben nem először tapasztalhattunk nála.

A többisről pedig jobb nem szólani.

A legértékesebb volt az előadásban a sok sok villogó új sisak és paizs, de úgy véljük, most már Makó is sajnálja, hogy olyan nagy áldozatot hozott Scharperek tönkretett remekére.

L. J.

Színházi hírek. Ma kedden kerül másodikszor színre Sardou Viktor 5 felv. drámája „A boszorkány”.

Pénteken lesz a bemutatója Váli Nagy Gusztáv színművének a „Gábor diák”-nak. A színmű főbb szerepeit P. Menszáros, Hahnel, Csiky, Palágyi, Sebestyén, Faragó, Mezei, Karacs, Krémer, Csontos és Halász játsszák.

Szorgalmasan folynak a színpadi próbák Lehar Ferenc 3 felvonásos operettjéből a „Mulató istenek”ből, melynek hétfőn lesz a bemutatója. — Az operett először a magyar színházban került színre, s eddig több, mint ötvenyszer került színre.

NAPI HIREK.

A király, Kossuth és Rákóczi képei

— Debreczen város új képei. —

Debreczen város közönsége mindenkor leróta kegyeletét a nemzet nagyjai iránt. A város közönségének áldozatkészségét és a művészetek iránt érzett szeretetét is bizonyítja az a cselekedete, hogy elhatározta a király, Kossuth Lajos és Rákóczi Ferenc életnagyságu képeinek megfestését és erre a célra 8000 koronát szavazott meg.

A városi tanács a képek megfestésével Stettka, Éder és Jendrassik budapesti festőművészeket bízta meg.

A művészek a megbízatásnak eleget tettek és a képeket elkészítették.

Rákóczi képét Stettka festőművész készítette dr. Thaly Kálmán utbaigazításai és felvilágosításai nyomán, a Kossuth képét Éder és a királyét Jendrassik festőművész készítette.

Kovács János polgármester most, hogy Budapesten járt a város ügyeinek elintézése végett, vasárnap délután Aczél Géza főmérnök társaságában felkereste a festőművészeket, hogy megnézzék a város által rendelt képeket.

A legnagyobb meglepéssel távoztak mindhárom festőművésztől.

A képek közül különösen kiváló művészi alkotás a Kossuth Lajos képe. A kép művészi becsü és olyan fenségesen szép, hogy magával ragadja, hosszú időnkig lekötö a néző figyelmét, valóságos megigézi, elbűvöli a szemlélőt.

A Rákóczi képe is művészi becsü alkotás, nemkülönben a királyé is.

A képek április 3-án érkeznek meg Debreczenbe és masnap elhelyezik a közgyűlési teremben. A képek elhelyezése a nagyterem átalakítását is szükségessé teszi. A király képét ugyanis a terem közepén, a bejárattal szemben helyezik el.

Jelenleg ott a király ifjúkori képe áll, aki 1857-ben Debreczenben mint ifjú császár nejével Erzsébettel látogatást tett.

A kép alatt márvány emléktábla van a falba illesztve, mely a látogatás napját örökíti meg.

Régen gondoltak már ennek a császári képnek és az emléktáblának eltávolítására, mely a legsötétebb korszakra emlékeztet minden jó magyart.

Nagy baj volt azonban, hogy nem volt másik kép, amit odahelyezhettek volna.

Most végre elérkezett ez az idő is. Eltávolítják a közgyűlési teremből a császár képét és az emléktáblát és odahelyezik a Jendrassik által festett művészi kivitelű magyar király képét.

A város közönsége bizonyosságot tett tehát arról, hogy pártfogolja a művészetet, mit egy ilyen várostól, mint Debreczen, méltán elvár mindenki.

Hisszük, hogy ez csak kezdet e téren, a város tovább fog haladni a művészet pártolásában.

— **A polgármester itthon.** Kovács József polgármester tegnap este Budapestről, ahol a város ügyeiben eljár, hazaérkezett.

— **Jászay Rezső** előadását a Szabad Iskolában szerdán délután öt órakor tartja meg. A magyar művelődés történetéről fog beszélni a multkori előadása folytatásaképpen. A kitűnő előadásu és nagytudományu igazgató már a legutóbb is lelkes közönséget vonzott a kereskedelmi Akadémia dísztermébe, hisszük, hogy tisztelői s általán a magyar művelődés történet iránt érdeklődők ismét zufolásig be fogják tölteni a hatalmas előadótermet. A belépés ingyenes.

— **A Kossuth dalkör** 1905. évi április hó 2-ik napján, vasárnap délután 4 órakor a városháza nagyteremében évi rendes közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyai: 1. Hymnus, előadja a dalkör. 2. Évi jelentés 1904-ről. 3. Zárszámadás, számvizsgálók jelentése, pénztáros részére a felemelés megadása. 4. Az 1905. évi költségelirányzat megállapítása. 5. Alapszabályok pótlása. 6. Belépés az Országos Magyar Dalégyesületbe. 7. Indítványok. 8. Tisztújítás. 9. Szózat, előadja a dalkör. Indítványok az alapszabályok szerint, a közgyűlést megelőzőleg 5 nappal, az elnökségnél beadandók. A zárszámadás és költségelirányzat a dalkör helyiségében (Sas-utca 2. szám. a.) megtekinthetők.

— **A legközelebbi felolvasó-est** f. hó 23-án csütörtökön délután 5 órakor lesz. Mint halljuk, ezen estének is érdekes és változatos a programja. — Boross Lajos az ismert művész kellemes bariton hangjával kezdi meg a műsort. Jászay Rezső dr. a helybeli róm. kath. főgymnázium tudós igazgatója szabad előadásban uti élményeiből sok érdekes és tenulságos dolgot fog mondani a joggal kíváncsi közönségnek. Dr. Balkányi Emilné Bódy Ella, kit a debreczeni közönség már régen vágyódik ismét

hallani, két nagy áriát fog énekelni harmonium illetve zongora kísérettel. Olesniczky Emilia k. a., ki remek zongora játékaival egyik megelőző felolvasó estén méltó fel-tünést keltett, Liszt VIII. Rhapsodiáját adja elő. Drumár János komoly témáról érdekes felolvasást tart. Végül a széles körökben oly előnyösen ismert fiatal hegedűművész ifjabb Szilágyi Imre, minden bizonynyal gyönyörkötetni fogja az érdeklődő hallgatóságot. Jegyek kaphatók és előjegyezhetők Mihalicz Jenő gyógyszerárában.

— **A jövő évi képviselőválasztások** összehívására kiküldött összejáró küldöttség e hó 22-én holnap megkezdte működését a városháza nagytermében. A közönség felkérte, hogy az esetleges felszólalásokat e hó 22., 23. és 24-én megteheti szóbelileg az összejáró küldöttségek előtt d. e. 9—12 és d. u. 3—5-ig.

— **Dalestély.** A Kossuth Dalkör április hó 2-án Kóckert Gusztáv karnagy vezetése és Kiss Béla zenekarának közreműködése mellett a „Bika” szálloda dísztermében zártkörű dalestélyt rendez. Műsor: 1. Nyitány, Kiss Béla zenekara által. 2. a) Rákóczi kesergője. b) Kurucz dalok, Szügyi Józseftől. Előadja: a dalkör. 3. Honfidal, Abrányitól. Előadja: a dalkör. 4. Magyar népdalok. Előadja: Grad Rezső, a dalkör tagja. 5. Kossuth dala, Gaálitól. Előadja: a dalkör. 6. Borsdal, Abttól. Előadja: a dalkör. 7. Kossuth induló, Mértytől. Előadja: a dalkör. Műsor után táncz. Belépő díj sz mélyenként 2 kor. Család jegy 3 személyre 4 kor. Kezdeté este 8 és fél órakor.

— **Leesett az állványról.** Burai József kőművesegéd tegnap munkaközben megosuszott s mintegy 6 méter magasságról a földre zuhant. Az esés oly szerencsétlen volt, hogy Burainak jobb lába eltörtött. A gyors első segélyt dr. Hütter Károly orvos nyújtotta a szerencsétlenül járt kőművesnek, ki súlyos betegen fekszik a közkórházban.

— **A Osapókerthben vasárnap** volt az első és második járás közgyűlése. A kertesség mult évről szóló számadását egyhanguan tudomásul vették. Kertgazda lett ismételten Kónya Lajos, kiskertgazda Szigeti József, jegyző Szilágyi József. Még 12 bizottsági tagot választottak meg egyhangulag, azután véget ért a közgyűlés, melyet kedélyes összejövetel követett.

— **Éjjeli zene telefonon.** Debreczen társaséletének két rokonszenves tagja, kik még élvezik a boldog szabadságot, de akik közel jövőben örökös rabjai lesznek egy-egy ifju leányzónak, tegnap este búcsúztak a legényélettől. Jóbarátok gyűltek egybe, hogy a két boldog vőlegénynek megadják a végtisztességet, amelyre, mint nőtlen emberek, méltán rá is szolgáltak. A Hungária külön termében vig hangulat uralkodott, szólott a Magyarfiuk pompás zenéje, csapongott a jókedv, derűre-borura köszöntötték fel a két vőlegényt és már előre is a legjobb, a legboldogabb házasságot kívántak a leendő pároknak. Éjjel után az egyik vőlegénynek eredeti ötlete támadt. Éjjeli zenét adatott menyesszonynak, ki Budapesten lakik. A Magyarfiuk odaállottak a telefonkagylóhoz, a telefonos kisasszony felcsengette, megzavarta a menyasszony csendes és nyugodt éjjeli álmát. Pár percznyi várakozás után megjelent a telefonnál a boldog menyasszony és nyomban rá megszólalt a zene és a Magyarfiuk negyedóráig húzták a szebbnél-szebb magyar nótákat, kitűnően hallatszott a zene és a menyasszony meglegedetten és bol-

dogan mosolyogva az eredeti, nem közönséges ötleten, további jó mulatást kívánva a társaságnak, tért nyugalomra. Természetes, a sikerült estje után a hangulat még emelkedettebb volt.

— **A színházi bizottság ülése.** Debreczen város színházi bizottsága tegnap délután Vecsey Imre f. jegyző elnöklésével ülést tartott, melyen a bizottság tagjai csaknem teljes számban voltak jelen. Az ülésen szóvá tették, hogy a színház túlságosan meleg. Ezután csökkentik a fűtést és használatba veszik a szellőztetőket. A világítás ellen is sok a panasz. A nézőtér sötét, a színpad világítása ügyetlen, semmivé teszi a színész arczjátékát. A ruhatár ügyére került a sor. Elhatározták, hogy a közönséget, főképen a támlászekén ülőket felkérlik, hogy a kalapokat, kabátokat a ruhatárakban helyezték el. Végül a bérlők törzskönyvének kiigazításával megbízzák Oláh Károlyt, Szent-Királyi Tivadart és Tóth Istvánt.

— **A jogász és tisztviselő-kör közgyűlése.** A debreczeni jogász és tisztviselő-kör április hó 2-án, vasárnap d. e. 11 órakor, saját helyiségében rendes közgyűlést tartja. Tárgyak: 1. Elnöki jelentés. 2. Számvizsgáló-bizottság jelentése. 3. Költségelőirányzat megállapítása. 4. Esetleges indítványok. 5. Tisztujtás. Az elnökség.

— **Utóállítás.** A hétfői utóállításra a pavillon laktanyán 4 apa jelentkezett. A bizottság kettőt munkaképtelennek talált, kettőt munkaképesnek. A vegyes felülvizsgálatot szerdán, a hó 22-én reggel 8 órakor tartják meg.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon igen tisztelt rokonok, ismerősök s az elhunytak jó barátai, kik szeretett férjem, s felejthetetlen jó párnk néhai Kék Sándor, f. hó 18-án történt végtisztesség tételén való megjelenésük által mély fájdalomukat némileg enyhíteni szivesek voltak, fogadják ez uton is szívből jövő hálás köszönetünket. A gyászoló család.

— **Kidobott vendégek.** — Az éjjel Nagy István, Szabó József, Szász Lajos és Simon Sándor napszamosok bementek a Kék macskához címzett fogadóba, hol hamarosan összeveszttek a korosmárossal, ki sógorát maga mellé véve kidobálta a vendégeket az utcára. Itt verekedés támadt a korosmáros és a kidobottak között. A verekedés hevében ketten kést is vettek elő s véletlenül Nagy Istvánt jobb karján és az oldalán súlyosan megsebesítették. Nagyot eszméletlenül szállították a kórházba, hol most is súlyos betegen fekszik.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimutatásunk óta az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő haláleseteket jelentették be: Bálint József ev. ref. 70 éves, Nagy Györgyné ev. ref. 84 éves, Tóth Zsuzsanna ev. ref. 28 éves.

— **Öngyilkos aggastyán** Nehány napja szenzációs eset foglalkoztatja a bogsániakat. A mult héten ugyanis Raffán Georgevits Vazul fölbirtokos kétesövű vadászfegyverrel fejbe lőtte magát. A 75 éves aggastyán, ki egy öreg házvezetónél lakott falusi magányában két órával a végzetes tett elkövetése előtt felgyújtotta a falu házában bérletben birt gözmalmost s valószínűleg a következményektől való félelmében vetett véget önmaga az életének. Dr. Treimer Fedor bogsáni ügyvéd és neje az öngyilkos aggastyánban nagybátyjukat siratják.

— **Tizenöt év óta nem aludt.** — Eszakamerika orvosi köreiben a legélnékebb érdeklődéssel kísérik most azt az experimentumot, amelyet Treutonban tesznek egy Herpin Albert nevű emberen, aki a saját állítása szerint tizenöt esztendő óta egy pillanatig sem aludt. A dolog annyira érdekelt egy sokszoros milliomost, — hogy 40 000 dollárt deponált az álmatlan ember számára, arra az esetre, ha egy hónapig tartja állandó orvosi felügyeletnek veti alá magát s az orvosok is megállapítják az állandó és tartós álmatlanságot. Egy előkelő szállodában már hat orvos vállalkozott is a felügyeletre. Fölváltva virraszt két orvos mindig a sajátásgos beteg mellett. Eddig öt nap multal s mindez ideig még nem hunyta le egy pillanatra szemalvársra a szemét. Herpin negyventét esztendő. Azt állítja, — hogy tizenöt esztendő óta álmatlanságban szenved s nem is érzi már az alvás szükségét. Az idők során hozzászokott ehhez az állapothoz, amely más közönséges halandót az örületbe vagy a haláiba kergethetne. Sok orvos vizsgálta már meg s alaposan foglalkozott a orvosi praxisban még soha elő nem fordult emez abnormis tünetnnyel. Valamennyien, a leghirnevesebb orvostanárokkal együtt kijelentették, hogy Herpin állapota megfeythetetlen talány előttük. Nem is látzik meg a betegben, hogy nem alszik soha. Egészséges arczsine van, erős, rugalmas, még vidám is és legkisebb mértékben sem ideges. Altatószerek, mint morflum vagy klorálhidrát, olyan adagokban is, amelyek másoknak veszedelmesek volnának, hatástanaloknak bizonyultak.

— **Rendőri hírek.** Birinyi Gyula Házai-utczán levő házat tegnap este egy csapat ember megtámadta és az ablakokat bezúzták, sőt hatalmas dorongokkal még a ház oldalát is döngették. Mire a gazda kiment, a támadók elmenekültek s csak szepesi Jánost és Szikszay Pált ismerte fel. Az erőlyes vizsgálat folyik. — Frunkó Borbála varróleányt már egy izben elmebajával ápolták a kórház elmeagyógyászati osztályán. A szerencsétlen leányt, mivel elmebaja tegnap erősebben mutatkozott a kórházba szállították. — Badik István pékinast, ki tegnap Debreczenben gazdájától 12 korona elsikkasztása után megszökött, a budapesti rendőrség elfogta. — Veres Bálint panaszt emelt Budai István cselédtársa ellen, hogy ez elvette tőle ezüt óráját.

TAVIRATOR.

A „Debreczen“ eredeti távirata.

Tisza István a királynál.

Budapest, március 21. Gróf Tisza István ma reggel újból meghívást kapott a királyhoz. A miniszterelnök már háromnegyed tíz órakor átment a várpalotába. Tőle értesült a király arról, hogy Andrássy már tegnap érintkezett a szövetségelt ellenzék vezérférfaival s ma még folytatni fogják a tárgyalást Kossuth lakásán.

A király meghagyta, hogy Andrássy, mihelyt tisztába lesz a szövetségelt ellenzék álláspontjával, jelentkezék kihallgatásra.

Tisza alig félóráig volt a királynál.

Meszlényi püspök temetése.

Szatmár, március 21. Megboldogult Meszlényi püspöknek ma délelőtt volt a temetése. Városey székesfehérvári püspök végezte a gyászszertartást. A püspök holttestét reggel 8 órakor hozták le misemondó ruhában a püspöki udvarra. Azután bevitték a tempiomba, ahol nagy ünnepi mise volt, mely után a temetőben levő kriptában helyezték örök nyugalomra.

A szövetségelt ellenzék tanácskozása.

Budapest, március 21. Gróf Andrássy Gyula ma folytatta a tanácskozásokat a szövetségelt ellenzék vezérférfaival és más politikusokkal is.

Reggel Andrássy telefonált Kossuth Ferencnek, hogy a délelőtt folyamán meglátogatja.

Jelen voltak Kossuth Ferenc lakásán: Tóth János, báró Bánffy Dezső, gróf Apponyi Albert és gróf Zichy Aladár. Később megérkezett Andrássy is s vele közölte Kossuth, hogy gyengélkedő állapota daczára is a vezérlő bizottság ülésén ő fog elnökölni.

Ebéd a királynál.

Budapest, március 21. A budai királyvárpalotában holnap délután udvari ebéd lesz.

Kegyvesztett orosz tábornok.

Budapest, március 21. Pétervárról jelentik, hogy Glippenberg tábornok elvesztette a csár kegyét.

Eszerint nem igaz az a hír, hogy visszatér a harostérre a vezérkarba, sem pedig az, hogy a csár kinevezte a sebesültekre gondot viselő bizottság elnökévé.

Tőzsde.

Budapest, március 21.

Buza	1905 áprilisra . . .	1884
Buza	1905 októberre. . .	1864
Rozs	1905 áprilisra . . .	1776
Rozs	1905 októberre . . .	1588
Tengeri	1905 májusra . . .	1526
Zab	1905 áprilisra . . .	1502
Zab	1905 októberre. . .	1418

Készaru: 15-tel magasabb.

A Kossuth-dalkör estélye.

— március 21.

Az a fiatal dalegylet, mely Kossuth nevét méltán viseli és amely olyan szép példával jár elől a nemes, szent eszmék pártolásában, tegnap este a Törő-féle Ceo-

konai vendéglőben nagyszabásu estélyt rendezett.

Kossuth Lajos halálának tizenegyedik évfordulója alkalmából gyűltek össze a dalkör tagjai és nagyszámu vendégsereg. Az ünneplők zsufolásig megtöltötték a vendéglő nagy éttermét. Az ünnepélyt Ungváry alelnök nyitotta meg lelkes beszéddel. Utána a dalkör énekelte el remek összhanggal Mácsai Apotheozisát.

Majd Fehér Gábor joghallgató mondott fenkölt, magasan szárnyaló beszédet, melyben azt a nagy veszteséget ismertette, mely Kossuth Lajos halálával hazánkat érte. A fiatal, ügyes szónokot nagy ovációkban részesítették.

A dalkör néhány énekszáma következett ezután. Valamennyit percekig tartó tapsal honoráltak, sőt egyiket-másikat meg is ujjrattatták.

A pohárköszöntők szép sorozata következett ezután, melyet Szentjóbó Kálmán tanító sikerült beszéde nyitott meg.

Az ünnepi est alkalmából Ungváry alelnök indítványára Kossuth Ferenczhez az alábbi táviratot küldték:

Nagyságos Kossuth Ferencz pártelnök
urnak

Budapest,
Függetlenségi pártkör.

Dicső édes atyja, aki nekünk is jó atyánk volt, ma tizenegy esztendeje hunyta le jószágos szemét. Megdicsőülése évfordulóját szent nevét viselő dalkörünk is ünnepelvén, nem mulaszthatjuk el Nagyságod üdvözlését. Sokáig éltesse nagyságodat a magyarok Istene és adjon erőt, kitartást mindnyájuknak a nagy harcz megvívására.

Kossuth apánk szelleme vezesse munkájában!

A Kossuth-dalkör.
Ungváry alelnök.

...Mi kell a házassághoz?

— március 21.

Párisban igen sok a panasz a házasságok ellen. Se szeri, se száma a sok válópernek, mely a szerencsétlenül kötött házasságok miatt napirenden van. Most az a kérdés foglalkoztatja a párisi irányadó köröket, hogy mi módon lehetne a házasságot úgy reformálni, hogy az ilyen válási bal-esetek mégkevésbüljenek.

A kérdést szörnyen aktuális világitásba helyezte a Code Napoleon revideálása, mely a házassági törvénykönyv mintájául szolgált. A francia igazságügyminiszter bizottságot küldött ki, amelynek hivatása a Code kitartozása. A bizottságba azonban nemcsak jogászokat hívtak meg, hanem írókat, poétákat és drómairókat is. A miniszter ugyanis úgy gondolkodott, hogy ezek is ismerik valahogy az élet csínját-binját, sőt az ő éles szemük sok oly dolgot lát, amely a hivatásos kodifikátor előtt örökre titok marad. Ennek a bizottságnak a legutóbbi ülésén történt, hogy Hervieu felállott s a következőket indítványozta:

Indítványozom, hogy a házasság feltételeibe a szerelem is felvéssék.

A jogtudósok ijedten kapták fel a fejüket és a kezükből tölesért csináltak a fülük mellé:

— Mi az, mi az?...

— Azt indítványozom — ismételte Hervieu — hogy ep úgy, mint amint nem jöhet létre a házasság, ha a férfi katonai kötelezettségének nem tett eleget, vagy a leány nem töltötte be tizenhatodik esztendőjét, épügy ne köthessenek házasságot szerelem nélkül.

Némaság követte Hervieu szavait; a jogtudósok gondolkodtak. Majd felállott egy kopasz emberke:

Javasolni akarom, hogy az indítványt egy tizenháromas albizottsághoz utasítsák.

Ettől azonban elálllok, mert hogy tudjuk majd bizonyítani, hogy a házassulandók megfelelték-e e kívánságnak?

Most az indítványozón volt a csodálkozás sora; a jogászok gunyosan néztek rajta végig, mintha mondanák: a kodifikálás nem dramaturgia ám!

Párisban pedig most már igazán nem lesznek tisztában azzal, hogy csakugyan kell-e a házassághoz a szerelem?

VEGYES HIREK.

— **Texasi történet.** Jellemző történetet mesél el a „Household Words”: Kis amerikai városkába érkezett egy angol ember s a városkában nem volt csak két szálloda, még pedig ugyanazon utcában, egymással szemben. Az angol habozott, nem tudta, melyikbe szálljon.

— Melyik a jobbik szálloda? — kérdezte egy arra járótól.

— Ez itt — mondta az határozottan s rámutatott az egyik szállodára. — Őszintén ajánlhatom önnek, mert magam vagyok a tulajdonosa. Jöjjön kérem, majd bevezetem.

Alig indultak el azonban, mikor mögöttük hirtelen megszólalt egy hang a háttérből:

— Az én házamat ajánlottad ennek az urnak, Silas?

A szálloda-tulajdonos hirtelen hátrafordult s megpillantotta a beszélőt, aki két kezét nadrágzsebébe mélyesztve állott szemben velük.

— Igen, Jack — válaszolta amaz — éppen most akartam bevezetni kozzad... Idegen ur — fordult aztán a bámuló angolhoz — a város legjobb szállodája az ott odaát — a Jack barátomé.

— De hiszen ön az előbb azt mondta, hogy az öné a legjobb — álmélkodott az angol.

Silas az angolra pillantott:

— Idegen ur! — mondta neki — ha ön nem volna tudatlan angol, akkor látnia kellett volna, hogy Jack barátom mindkét zsebében hatlövetű revolvert szorongat...

* **Az időjárásról.** Vozáry Pál (Meteor) főmérnök az időjárásról a következőket jelenti: A beállott tavaszi idő tovább tart egész 24—25-ig és ezen időszak is fog legkedvezőbbben hatni a vetésekre, mert e hó végével újra hideg változatokat várhatunk és ezek különösen 25—26 és április elseje körül a legvalószínűbbek. A 21-iki csomópont hozhat némi csapadékot, amire úgy is nagy szüksége lesz a növényzeinek, amelytélén sem kapott elegendő csapadékot. De a mostani eső nem kiadó, még akkor sem, ha napokig tart is az, mert alig esik pár mm.-nyi, ami elég gondot adhat a termelőknek a ké-

sőbbi hónapokra, különösen a nyarat illetőleg. Jelenleg a nap fölmentes. Március hónap még hátralevő esőmóntja 21—22—24—25 és 26-ra esnek.

TÖRVENYSZÉK.

A bécsi gyilkos házaspár. Klein Henrik és felesége előtt tegnap olvasták fel az ügyészség vádiratát. A vádirat szerint Klein és felesége közös egyetértéssel és együtt gyilkolták meg Sykora háztulajdonost. Klein Henrik védője a vádirat ellen nem tett kifogást, míg az asszony védője még nem nyilatkozott. A vádirat igen terjedelmes és a legnagyobb részletességgel írja le a szörnyű bűntettet a házaspár beismerő vallomása alapján és Párisba való szökésük történetét. A tárgyalás ebben az ügyben a jövő hónap végén, husvét után lesz.

A hipnózis. Egy Münchenhez közel összes elképzelhető és elképzelhetetlen társaság mulatott. Estefelé, amikor már az összes elképzelhető és elképzelhetetlen társasjátékokat végigélveztek, sőt már a tanczot is megelégtelték, egy Frank Rikárd nevű városi hivatalnok, a társaság mulattatására hipnotizált egy tizenhat éves oselédleányt, aki kitűnő médiumnak bizonyult.

Elaludt úgy, hogy a társaság legnagyobb rémületére, nem is akart magához térni. Negyedfél óráig élesztgették, amíg az eszméletét visszanyerte. Attól a naptól fogva a leány folytonos főfájásról, émelygésről panaszkodott: gyakran voltak hisztérikus rohamai is. Májig sem gyógyult meg teljesen. A leány atyja büntető följelentést tett Frank Rikárd ellen. Az orvos-szakértők a vizsgálat során azt állították, hogy a leány szüleitől örökölte a hisztériát s Frankot legföljebb csak a könnyelműség vádja érheti. A bíróság az orvos-szakértők véleménye alapján Frankot fölmentette a vádalól. A leány apja nem nyugodott bele ebbe az ítéletbe, hanem főlebbezett. A főlebbviteli bíróság bűnösnek mondotta ki Frankot a gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétségében s elítélte két hónapi fogházra és hatszáz márká kártérítésre. — Ezenkívül kötelezte a bíróság Frankot az összes fölmerült költségek megfizetésére.

Borfejtéskor.

Mostanában fejtik legtöbb helyen a borokat, ami elég helytelen ugyan, de úgy látszik, még jó ideig divat marad, mert a szokás ellen hiába küzdünk. Százszor elmondottuk már, hogy a bor erjedésével életre kelt és a kiforrás után elhalt élesztősejtek teszik a borseprőnek legnagyobb részét, a fürthöz tapadó különféle piszkon kívül. Ezek az élesztősejtek nagyon könnyen rothadnak s bomlásuk közben mindenféle kellemetlen gázt eresztenek, mely csak ártalmára lehet a bornak. Nincs tehát értelme az első fejtés elhalasztásának; sőt meg kellene annak történnie, mihelyt az új bor nagyjából letisztult.

Mégis számolva viszonyainkkal, most beszélünk a borseprő helyes kezeléséről, mert most gyülemlik össze a legtöbb.

Mindenelőtt helytelen, hogy a seprőt már a hordóürítésnél vizezik, részint azért, hogy a hordóból könnyebben kifolyjon, részint azért, mert a nagyobb hordó faláról a rátapadt seprőt le kell fecskendezni. Es ezt hig borálja helyett vízzel teszik, amittől a seprő, konzerváló alkohol és sav hiában, csakhamar dohosá, értéktelenné lesz.

A seprős hordót kétszeres adag kénnel kell kifüstölni megtöltés előtt is, de kivált közben, ha nincs tele. Csak így lehet a

seprőbe szorult kevés cukrot az utóerjedéstől megmenteni, esetleg a tavaszi melegben megecsetesedéstől oltalmazni.

A seprőből vagy pálinka főznek, vagy bort sajtolnak. Pálinkának keveset ér, mert hektója nem ad többet 7-8 liternél, melynek fele fölmeleg költségére, lévén a seprő fogyasztási adója kétszer akkora, mint a törkölyé és kozmásodási hajlama is szintén legalább kétszer akkora. Akinek tehát nincsen saját kazánja, olcsó tüzelője és ügyes szakmánya, jobban jár, ha a seprő levét kinyomja bornak. Kap hektójából 52-55 litert és azt jól kénezett hordóba eresztí s aratásig hathetenként fejtegeti. Ezalatt a seprőbor megtisztul, kényszaga elillan s konyakfőzésre majd annyi ér, mint a közönséges szinbor, úgy, hogy hektónként megér 20-24 koronát, holott a belőle készült pálinka soha sem ér meg ennyit. De aratóbornak is értékesebb, mint pálinkaként felőzve.

A sajtolásnál, vagy vászonzacskón való átnyomkodásnál megmaradt szilárd részecskéket meg kell szárítani és vagy műtrágyának lehet elhasználni, vagy eladni borkőgyárosoknak. Tekintve, hogy ezek nem adnak métermázsáért többet 60-70 krajczárnál, még legokosabb, kivált, ha messze kellene czipelni, elhasználni műtrágyának. (N. B.)

REGÉNYCSARNOK.

A vén füzfa.

Irta: Verner László.

Álmos, lassu folyó öleli keresztül a falumat. Lassu hömpölyög a hullámok szelid fodra s beláthatatlan messzeségben össze-vissza álló rendetlen fűzfák között vesz el. Kedves látnivalóim nekem ezek a fűzfák, melyek alázatosan bolygatják ágaikat. Az ágak vége szinte fürdik a vízben. De ah! minő metamorfózis. Mert ha télre fordul az idő, az alázatos ágak hegyesen peczelődnek az ég felé, didegve zörögnek, ha végigsüvit közöttük a téli szél. Mikor aztán az élet vissza költözik, akkor újra alázatosakká lesznek. Eltűnik az ágakról a haragos rozdsaszin s az enyelgő ég szerelmesen borul a sutógó habok alá.

Ilyenkor nem meredez felfelé, mint a Titán Laozi frizurája. A széles, összelágyult levelek közül szinte hamartűnő tájétkot ver az álmos vizkarika s aztán nagynehezen legyőzve akadályát, elszánja magát tovább hömpölyögni a fűzek között.

Kérges, furcsa fák ezek az én fűzfáim. Régiek, mint a vármegyei diurnisták iroda-kabátja s úgy nőnek, mint a meglett emberek: szélességben. Vagy úgy sem. Meg vannak állapotva, mint a kisvárosok tulsok bizottsága.

Össze-vissza, féloldalra, ide-oda e rendetlen ócskaság. És én mégis szeretem őket. Télien olyan kuszá, mint a párisi divat-tudósítások, nyáron meg alázatosak, s megkövéredett levelei oly andalgóan csüngnek a földre: csevegnek lassan, méltázza ábrándosan.

Csuf, rücskös törzs! Mikor alvóra indul a természet, valami korhadó régiségnek gondolnók, amit ott felejtettek; mert senkinek sincs rá számítása. Csunya nagyon! S ha a pöczkös göggyűkből engednek egy kicsit, felveszik az ágak csipkés, zöld viganójukat, még szépnek is tetszik.

Télien ki gondolna bennük életet? Hova fut ilyenkor az élet? Alig tartja lábán valami. Pásztortfiuk kiegészítik a derekát.

Kis vékony kéreg, jóformán a háncson zörög a csunya meredező vesszők serege.

Ki gondolna ott életet?...

Most pedig hogy elandalodom a rozsdás szint veszteti kezdő fűzágakat látva, most, hogy látom, mint kel életre egy öreg szilánk, — ne csodálkozzanak kérem, — eszembe jut János bácsi.

...És voltaképen itt kezdődik a történetem. János bácsi grajzlerajos. Régi ember. A pasirta-utcát nem lehet elképzelni nélküle. Ott silbekol a boltajtóban. Ránczos homloka mögül beesett szeme elév-dez messze, ki tudja hova. Avagy tán a megenyhült levegő kékjébe, vagy még messzebb? Tán neki is volna csillaga? Kár lenne. Fialabb emberek számára való az ilyen időtöltés.

Különb is, szó sincs ezekről. Annyit nem hederit a vászoncelédekre, mint a péklegény a lópatkolásra.

Valódi bürokrata. Olyan fontoskodva méresgéli a galandot, bécsi kormot és paszoltatja a lámpatüveget mint amilyen pontosság kívántatik egy tanügyi polemia rektifikálásához.

Nagy kerek arcán össze-vissza meredeznek a szakál tuskói, akár a folyómenti fűz ágai.

Igen, igen!

Épen kapóra jött ez a hasonlat, mert arcán is olyanokat hajított az élet ekéje, mint amilyen kérges az a füzfa, melyet bámulok, dereka is úgy van görbülve, mint épen annak.

Szóval öreg füzfa biz' János bácsi. Élettelen, mint amaz. Télien lemondóan, alázatosan rezeg a hangja, mint annak.

Egy különbség van kétségtelen, de az az egy különbség is elenyészett. Nevezetesen: míg a füzfa minden éven át újra feléled, lerázza magáról az ezüst fehér bikanyálat s egészen zöld mezbe buvik, őt már csak a fodrászok köcsögeiben található titkos szer öltöztetné ki s hajának rendezett ezüst szálait csupán a tinktura bujtathatná el.

Nos, de ezt a szembevetendő ellentétet is kiegyenlítette a legutóbbi idő. Már látom!

A vizes árokparton sárga fű, az eganabárok duzzadt rügyei pattanni készülnek a kikelet sejtelmes ébredése korszakában, mikor fölzájlnak a régi vágyak, a vér fiatalos pezsgéshez óhajt jutni, a melyen a tisztelt emberiség jobbára nem tud elaludni.

(Folyt. köv.)

M. A. Vasutak menetrendje 1904. évi okt. hó 1-től.

Debreczenből indul:	idő ó. p
Budapest felé (vegyesvonat)	d. u. 8 30
Budapest felé (gyoresvonat)	d. u. 4 18
Budapest felé (gyoresvonat)	reggel 8 57
Budapest-Nagyvárad felé	d. u. 12 07
Budapest-Nagyvárad felé	este 10 31
P.-Ladány-Nagyv. felé minden kedd	d. s. 11 12
Csak P.-Ladányig	este 8 10
Csak P.-Ladányig motor menet	reggel 5 08

Szatmár-Máramarossziget felé	d. u. 8 56
Csak Szatmárig (gyoresvonat)	este 6 41
Csak Szatmárig (teher v. szem.-száll. v.)	este 7 56
Szatmár-Máramarossziget felé	éjjel 2 50
Szatmár-Máramarossziget felé (gyoresv.)	d. u. 12 07
Csak Szatmárig	reggel 5 10
Miskolcs-Kassa felé	reggel 8 13
Miskolcs-Kassa felé	este 6 56
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé	d. u. 4 11
Csak Nyiregyházig	d. u. 2 10

	m. áll. vasutól reggel 5 35
	vásártérrel reggel 5 44
	m. áll. vasutól d. e. 8 09
	vásártérrel " 8 18
	m. áll. vasutól " 11 07
Hajdúbászmény-B.-Sz.-Mihály felé	vásártérrel " 11 16
	m. áll. vasutól d. u. 12 11
	vásártérrel " 12 21
	m. áll. vasutól " 4 25
	vásártérrel " 4 38
	m. áll. vasutól este 6 46
	vásártérrel " 6 58

Füzes-Abony felé m. áll. vasutól	reggel 4 36
Füzes-Abony felé vásártérrel	" 4 56
Óhat-Kócs-Polgár felé m. áll. vasutól	d. u. 4 49
Óhat-Kócs-Polgár felé vásártérrel	" 4 23
Derecske-Nagy-Léta felé	reggel 9 33
Derecske-Nagy-Léta felé	" 4 31

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor induló gy.-v.	d. u. 1 50
A déli 12 ó. 07 p.-kor induló sz.-v.	este 6 40
Az este 10 óra 31 p.-kor induló sz.-v.	reggel 5 45
A délután 4 ó. 18 p.-kor induló gyoresv.	este 9 38

Budapestről Debreczenbe indni:

A délután 12 ó. 6 p.-kor érkező gyoresv.	reggel 7 28
A délután 3 ó. 29 p.-kor érkező szem.-v.	" 9 —
Az este 6 ó. 28 p.-kor érkező gyoresvonat	d. u. 2 —
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érkező szem.-v.	este 7 08
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érkező szem.-v.	" 9 15
P.-Ladányig gyoresvonat átállítással	d. u. 12 08

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől (gyoresvonat)	d. u. 8 29
Budapest-Nagyvárad felől	este 6 28
Budapest-Nagyvárad felől (gyoresvonat)	éjjel 2 24
Budapest-Nagyvárad felől	d. u. 2 15
Csak P.-Ladánytól	reggel 7 45
Csak P.-Ladánytól motor menet	" 5 08
Kolozsvár-Nagyvárad felől	" 7 26
Csak Szatmárról (gyoresvonat)	" 8 48
Csak Szatmár felől	d. e. 11 32
Csak Máramarossziget felől (gyoresvonat)	d. u. 8 55
Csak Máramarossziget felől	este 10 11
Máramarossziget-Szatmár felől	" 6 40
Csak Szatmár felől	reggel 7 30
Kassa-Miskolcs felől	d. e. 1 31
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	este 7 50
Kassa-Miskolcs felől	d. u. 8 48
Csak Nyiregyháza felől	reggel 7 38

	vásártérre reggel 7 32
	m. áll. vasutra " 7 40
	vásártérre " d. e. 11 18
	m. áll. vasutra " 11 22
	vásártérre " d. u. 1 45
B.-Sz.-Mihály-H.-Böszörmény felől	m. áll. vasutra " 1 52
	vásártérre " 3 27
	m. áll. vasutra " 8 34
	vásártérre " este 6 05
	m. áll. vasuthoz " 6 12
	vásártérre " 9 50
	m. áll. vasutra " 9 57

Füzes-Abony felől vásártérre	d. u. 8 34
Füzes-Abony felől m. áll. vasuthoz	" 5 35
Óhat-Kócs-Polgár fo vásártérre	reggel 7 44
Óhat-Kócs-Polgár felől m. áll. vasuthoz	reggel 7 54
Derecske-Nagy-Léta felől	" 7 15
Derecske-Nagy-Léta felől	d. u. 8 18

Divatos napernyők!!
 Jó mosó széles delinek 30 és 40 kr.
 Cosmanosi mosó áruk,
 120 cm. széles sima Batiszok,
 Női ruhavásznak, Zefirek
 olcsó szabott árakon kaphatók
Szabó Lajos Fiai
 özégnél
 Debreczen, Rózsa-tér

Apró hirdetés...

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 kr. 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

ÓRIÁS golyvás galambok és fajbaromfi keltető tojásai kapható. Pacsirta-utca 42.

EGY teljesen új bicikli eladó. Értekezhetni Hatvan utca 29 sz. a., a délutáni órákban.

ÜGYES varróleány tanuló leányok felvételnek, Kossuth utca 43. szám.

A

Lovass és Ladányi-féle
divatáru üzleteket megvettük.

Az összes tömegárú Piac-
utca 7., Vecsey-házban
rendkívüli olcsó áron
eladatnak.

BONOGÁN ÉS SOMOSY
allandó főüzlete,
Kistemplom-bazár.

2939—2940/1905. sz.

Fa- és széna eladás.

A Guton levő s a várostulajdonít képező 112 csomó 1/4 öles hosszú akác-fának, 77 öl vegyes tűzifának és 6 boglya szénának árverésen leendő eladása rendeltetvéen el, ezen árverésre határnapul 1905 március hó 22. napjának d. e. 9 órája a helyszínre kitűzetik, arra a venni szándékozók meghivatnak.

Az árverés kezdete a Gutti erdész-laknál lesz.

Debreczen 1905 március hó 16.

Városi tanács.

Ugy hat, mint a bomba! Antinicotin-cigarett hüvelyek, szivar skatulákban. Jakabi-gyára Wien, VIII. Piaristengasse.

Pályázat.

A debreczeni ref. főiskola gazdasági tanácsának pénzügyi bizottsága pályázatot hirdet a Fűvészkert és Tóczóskerti faiskola haszonbérbe adására a következő feltételek mellett:

1. Haszonbérő köteles a főiskolai fűvészkertet (területe 1 hold 1119 □-öl) mostani állapotában fenntartani, annak botanikus jellegét szigorúan megőrizni s a főiskolai oktatás céljaira rendelkezésre bocsátani, esetreléte a felügyelő bizottság rendelkezése szerint a hiányokat pótolni, köteles továbbá a kert nyilvános jellegét fenntartani.

2. Haszonbérő az üvegházi délszaki növényeket leltár szerint veszi át, azt jó karban fenntartja s a bérlet lejártával ugyanolyan állapotban bocsátja vissza a főiskola rendelkezésére.

3. Haszonbérő köteles a tóczóskerti faiskolában az anyafákat fenntartani, az esetleges hiányokat pótolni; köteles a faiskola jellegét mai állapotában fenntartani és ugyan-
gy visszabocsátani.

4. Haszonbérő ezzel szemben megkapja a Fűvészkert összes felszerelését, az ott levő lakást; őt illeti az üvegházban, tenyésztőházban, melegágakban produkálható növényzet haszna. Ugyancsak őt illeti a 3 hold 423 □-öl területű Tóczóskerten levő lakás élvezet és a tóczóskerti egész területnek a faiskola jelleg szigorú fenntartása mellett minden haszna.

5. A bérlet ideje 6 év; 1905 április 15-től 1911 április 15-ig.

6. A zárt ajánlat 1905 március 31-ig a főiskolai háznagy hivatalba adandó.

7. Óvadékul 1000 korona köttetik ki, mely a bérlet egész tartamára a főiskolai pénztárban készpénzben vagy elfogadható értékpapirban helyezhető el; ez óvadék összeg 10%-a a zárt ajánlathoz melléklendő.

8. Az ajánlat a Fűvészkertre és Tóczóskertre együttesen vagy külön külön is tehető,

A főiskolai gazdasági tanács pénzügyi bizottsága

Uj! Megnyílt!! Uj!

a Kossuth-utczai Maradék áruház

olcsóbb minden végeladásnál.

Mint hogy kizárólag rőfös árut rendezünk be, a raktáron levő összes czipő, kalap, női és férfi fehérművek, miederek, kesztyű, nyakkendő, harisnya, női és fiu ruhák, esernyők stb. fél áron árusítjuk el.

Uj! Székely Jenő és Társa utódai Uj!

Kossuth-utca 15. sz., Gyógyszertárral szemben.

Debreczen, nyomtatott a város könyvnyomdájában. 1905.

Hirlapelárusítók

felvételnek

a „Debreczen” elárusítására

városi nyomdában,

városház, keresztépület.

Az általánosan elismert kitűnő

Mohai Agnes

természetes gazdag szénasvartartalmú ásványvíz, amely összetételénél fogva a forgalomban levő külföldi vizekkel szemben z első helyen áll, úgy azokat minden tekintetben felülmúlja

főraktára:

Máyer Jenőnél

1 literes üveg 19 kr.

1/2 " " 13 "

mélyen leszállított áron kapható.

Árlejtési hirdetmény.

Az érmihályfalvai Takarékpénztár részvénytársaság egy áruaktár felépítésének biztosítására árlejtést hirdet. Az áruaktár építési költsége 77,358 04 koronára van előirányozva.

Az árlejtésen résztvehetnek mindazon hazai iparosok, vagy vállalkozók, akik üzletük gyakorlására hatósági engedéllyel bírnak.

Ajánlat csakis az összes munkára tehető és pedig az előirányzott egység-
árakból teendő, számmal és olvashatóan szóval is kiirandó %-os engedménnyel.

A zárt és lepecsételt ajánlatok legkésőbb 1905 április hó 4-ik napjának d. e. 9 órájáig nyújtandók be az intézet igazgatóságához.

Később érkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak. A beérkező ajánlatokat az intézet igazgatósága 1905 ápr. hó 4 d. e. 10 ó. fogja nyilvánosan felbontani. Ajánlattevők ajánlatukhoz a vállalati összeg 5%-át kitevő összeget készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban csatolni tartoznak.

Az intézet igazgatósága fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül jutányosság szemellett tartása mellett a munka kivitelével azt a vállalkozót bizza meg, aki a jó munka teljesítése iránt már eleve is a legtöbb biztosítékot nyújtani képes.

A munkára vonatkozó általános és részletes feltételek, a terv és költségvetés az intézet igazgatójánál naponta d. e. 10—12 és d. u. 3—5-ig megtekinthetők.

Érmihályfalva, 1905 március 18.

Az Érmihályfalvai Takarékpénztár
Részvénytársaság Igazgatósága.